CITIȚI „DREPTATEA", TRIBUNĂ DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA COMUNISMULUI!

Director
PAUL LĂZĂRESCU
Redacția și Administrația
Fără sediu
Cont virament la BNR Bucureștii Municipiului București nr. 43.10.10.11.0506
4 pagini — 2 lei

Dreptatea

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC
creștin și democrat

ANUL XXII
(Seria a IV-a nr. 150)
MARȚI
7 august 1990

Fobia modelelor

Dimensiunea valorilor sociale — economice ale unui popor este întotdeauna rezultatul direct și simetric al valorilor și variabilelor spiritualității acestuia. Procesul de producție și de organizare în orice din arile vieții economico-financiare fiind extrem de complicat implică „o minte de mareșal și un ochi de artist". Aceste cerințe definite prin cel mai înalt grad în ierarhia militară sînt la rîndul lor, rezultatele atît ale unor date naturale, genetice cît și ale „suplimentărilor" pe care societatea e dispusă ori nu să le aloce în scopul completării lor informaționale. Pentru a descoperi dar mai cu seamă pentru a realiza existența socială „guvernată de bine" este necesară și obligatorie autonomia și libertatea creativității, găsirea semenilor devotați „valorilor" și în aceeași măsură capabili să sporească proporțiile acestora prin aport personal, prin admirația de care se bucură, prin soluțiile ingenioase pe care le aplică pentru a evita orice drum odisaic. Termenii cei mai potriviți în aprecierea corectă a portretului psihologic al acestor „mareșali" destinați să asigure climatul cel mai propice generalizării „înfloririlor" bunăstării materiale și spirituale par a fi cei folosiți de filosoful german al ontologiei existențiale, Martin Heidegger: oameni „direcționați din interior", aflați în tabăra total opusă a celor „direcționați de alții". Acestia din urmă nefiind altceva decît sumarul „unui repertoriu creat de alții" nu vor putea stabili valori proprii, nu vor putea asigura o guvernare a unor colectivități, mari sau mici, prin care să garanteze înaintarea, perspectiva, sănătatea economică și morală a fiecărui membru al acestor comunități umane. „Direcționații din interior" trebuie să fie modele autentice. Vocea lor lăuntrică, afectuoasă, mintea lor lucidă și pătrunzătoare să se dovedească mereu capabile dar și datoare să spargă corsajul formelor învechite, să înlăture barierele și obstacolele ce țin pe loc progresul. Modelele, departe de a-și fi suficiente lor, însele, deschiza chiar și bazardului, proiectează înaintea de a construi pentru că e infinit mai ușor să refaci un proiect decît o construcție. Numai în lumea animală proiectul și construcția au fost făcute pentru totdeauna odată cu marele spectacol al Creației Universului. Albina nu își mai modifică fagurele hexagonal de milioane de ani pentru că a fost „gîndit" perfect conform legii spațiului maxim în spațiu minim și nimeni, nici o minte nu îi mai poate aduce o cît de minusculă ameliorare.

O națiune care nu își cultivă modele urmează drumul sinuciderii. Va deveni un uriaș orfelinat lipsit de educatori, organizatori de responsabilii propriei sale existențe. Răul cel mai acut al unei colectivități rezidă în lașitatea cu care refuză modelele. Din păcate țara noastră traversează o asemenea lașitate. În loc să fie înconjurați cu stimă, cu participare, cu încredere, în loc să rambursăm acestora toată energia noastră nentru a fi de folos energiei lor, în acest colț de lume se fac inscenări, se folosește tehnică spre a-i arunca în închisorile create de comuniști tocmai în acest scop. Oare nu se știe că aproape o întreagă generație de intelectuali de cea mai pură și mai înaltă clasă a fost exterminată la Salcia, Poarta Albă, Canul Midia, Gherla, Aiud, Jilava etc. Fobia modelelor — maladia criminală a lui Stalin — bîntuie și pe meleagurile dacice de aproape 45 de ani. Majoritatea celor contagiați au fost eliberați din „carantina" impusă de revoluție rînd pe rînd, pe tăcute, pe ascuns, cu maximă

CORNEL POCȘOREANU

(Continuare în pag. 2)

Ocoliți de istorie? Desigur, NU!

De unde mustește pasivitatea poporului român? De unde ies defetismul, ataraxia, dezabuzarea neamului nostru investit cu har dumnezeiesc? Din mostenirea grea, ancestrală, „mioritică"? Din cei 45 de ani de sinicie de muncă în silă, fără interes, fără motivație, fără tragere de inimă, într-un regim de dispreț și umilință? Dintr-o epocă dementială în care erai obligat să faci exact ceea ce nu-ți convine și pentru cine, nu pentru tine ci pentru „odiosul și sinistra" și-a lor stirpe de rusine...?

Credeam că nonactivitatea e o boală pe cale de dispariție, iar declinul din grandoare al „activismului" sortit odată cu 22 decembrie, pieirii, va atinge cota maximă, treapta ultimă de diaoluție. Ne-am înșelat! Procesul se întîmplă tocmai invers: neputința s-amestecă (cu) disperarea, rîvna cu oportunitatea (oportunismul), egolatria cu nedreptatea, protestele cu injustiția și, colac peste pupără, activiștii partidului unic tot în frunte! Schimbarea firmei nu mai supără acum pe nimeni...

Ieșirea noastră de sub clopotul de sticlă al inactivismului este egală cu reintrarea sub clopotul de plumb a totalitarismului. Sîntem sortiți noi departe bunului plac și puterii, aceeași de ieri, de azi și dintotdeauna. La care se mai adaugă și metodologia izolării și subdezvoltării, o adevărată strategie, care acum e supusă „terapiei de șoc" a ofensivei în care teza genială este: „marfa-i toțuna cu ambalajul!"

Un limbaj de o mare sărăcie diplomatică îmbălsămează o strategie a fragmentării în care nu mai știi ce se ascunde sub „mumie", cauusismă faraonică, înțelepciune satrapică cugetare despotică, rinoceriadă, dinozauriadă sau „Cîntarea României", of! of! of! de ruginite strune?

Sloganul interesului „major" național: lăutari, instruniți-vă eria demagogică și-a bulivernelor care se bat cap în cap, cîntați după ureche neîntrerupt, fără a obosi, poate vom reuși să adormim Muza democrației în lume! Numai că această Muză vrea note, partituri concrete, dovezi exacte, exerciții zilnice de *polifonie* și nu de glagolișiri la *unison!* Vrea măiestrie care nu poate ieși din instrumentele de butaforie, de proveniență folclorică! Vrea instrumente apte de concertație în Marele Ansamblu al Națiunilor, nu numai cobze, solzi de pește, valaha frunză, trișcă, nai...

...triști sîntem că trebuie să folosim aceste „scule sfinte" pentru noi, cum spunea Arghezi, într-un context nefericit, dar dacă altceva deocamdată n-ai, n-ai! Sau mai exact" n-ai decît *nai!*"...

E veacul cumva deprins numai de-o singură putere s-asculte? Unii încă mai apără stindardul zdrentuit de secera și ciocan, comunismul născut sub semnul celei mai blestemate zodii; se vor imagini mai luminoase, mai liniștitoare cu pretul renunțării la opinie? Se vrea un mesaj de politică externă credibil, o „retușare" a sifonatei imagini a României în lume? Da, dar cu adevăr, cu sinceritate, cu fapte, pozitive nu negative, nu cu 13 iunie în zori și cu 14—15 iunie, din amiaza mare pînă-n seară!

Sindromul contraloviturilor din ianuarie (29), februarie (19) e virusul totalitarismului care lucrează într-ascuns, contaminînd prin variantele *„monologul, ultima soluție", „cine nu e cu noi e împotriva noastră", „pînă acum m-ai dus tu pe mine în spate, de acum înainte te călăresc eu pe tine"* și altele scoase din arsenalul „biblic" al marxism-leninismul, mizează pe reacția în lanț a mulțimii la strigătul: „sării, lupii la stînă", „numai lapte și miere" ai televiziunii, patria (adică puterea) e în primejdie!" Și nătîmiții, de mult și îndelung tocmiți, sînt primii care sar; lucrează rapid, dur, profesional; cu rîngi, drugari masive („cu una ca asta și mie mi-au spart securiștii casa", vorba fostului

PĂTRU TRĂILĂ

(Continuare în pag. a 3-a)

Cine calcă pe bec?

CONVOCARE

Comitetul de conducere al Partidului Național Țărănesc — Creștin și Democrat este convocat la sediul central al partidului, pentru ziua de 16 august a.c., orele 10,00, avînd următoarea ordine de zi:

1. **Problema reorganizării forurilor de conducere ale partidului;**
2. **Discutarea noului proiect de statut;**
3. **Probleme ale presei partidului;**
4. **Diverse.**

CONDUCEREA PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC — CREȘTIN și DEMOCRAT

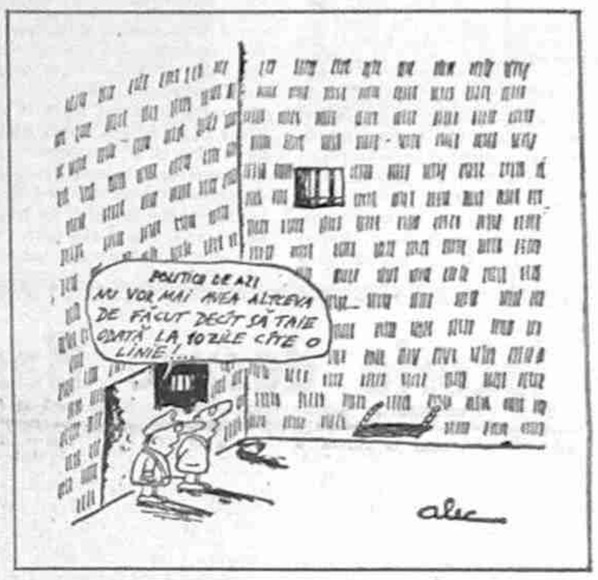

Morcovul autohton

Spiritul scormonitor al românului nu s-a lăsat și, treptat, întrebări capitale au început să capete răspunsurile pe care cei ce le dețineau au întîrziat să le comunice. Spunem capitale deoarece problemele vizează atît acțiuni, cît și stări de fapt de o maximă importanță pentru viitorul nostru.

Mai întîi au apărut lămuririle cu privire la actele politice care au debutat în decembrie, la Timișoara. Grație dezvăluirilor făcute de doi din principalii complotiști am aflat despre conjurație, despre componenții întregii mișcări, ca și despre colaboratorii externi, deci despre „simularea" la scară națională a unei revoluții (ceea ce nu pune în cauză sinceritatea cetățenilor care au ieșit în stradă contra dictaturii). Așa s-au lămurit o serie de mistere: cum de au reușit demonstranții neînarmați să înlăture cea mai bine păzită dictatură din Europa, de unde și pînă unde, în locul revoluționarilor autentici și disidenților notorii, au apărut în vîrful piramidei persoane aparent absente de la procesul revoluționar fierbinte, de ce armata și securitatea (sau o parte a lor) au fost înfrînte și lupte între ele, cine a produs mirajele radioelectronice în sistemul radar, de ce Gorbaciov s-a oferit să trimită trupe și — concomitent — Mitterand a aprobat aceasta, ce rol au avut agenții deghizați în teroriști (ca și cum noi n-am fi știut ce înseamnă teroriștii adevărați) atunci cînd complotiștii erau pe punctul de a pierde controlul situației, executarea ultra-rapidă a cupiului prezidențial, toleranța curioasă față de nomenclatură și securitate, ezitările în reforma economică, judecarea vîrfurilor ceaușiste nu pentru adevărata lor vină, ci pentru minusculeia perioadă 16—22 decembrie. Odată cu evenimentele din iunie am aflat, sărăcii de noi, cine au fost teroriștii, cine i-a comandat și cine i-a supervizat, deci și de ce nu ne-au fost arătați pînă acum (ne vor fi arătați, poate, unii drept teroriști, ca să se salveze aparențele).

Dar o altă serie de răspunsuri au relevat stări de lucruri din sînul societății, unele incredibile. Mai întîi, am aflat, contrar așteptărilor, cît de mulți comuniști autentici trăiesc azi în România. Nu este vorba de nomenclatură, de securitate sau de marea masă a fostilor membri de partid, care i-au conținut într-o mică măsură, ci de comuniștii adevărați din care mare parte nici n-au intrat în partid. Și nici măcar nu erau și nu sînt conștienți că sînt comuniști veritabili (asemenea domnului Jourdain, care nu știa că vorbește în proză), urmare a faptului că decenii de-a rîndul majoritatea populației nu a auzit decît monotonul discurs al puterii, a muncit într-o industrie și într-o agricultură comunistă, a avut mass-media cenzurată și trucată, o literatură permanent scărmănată. Deci, ce idei (care duc la acțiuni concrete corespunzătoare) au acești bravi produși ai epocii răposate în afară de acelea potrivit cărora occidentul este imperialist și n-are decît păcate, patronii exploatează oamenii muncii, românii de peste hotare sînt trădători, partidele primejduiesc unitatea din jurul conducătorului iubit, intelectualii nu sînt patrioți și își vînd țara? Dacă odiosul ar mai trăi, i-ar sdruta diabolic pe toți cei care strigă isteric în sensul ideilor citate mai sus. O altă constatare ne indică inerția mentală și morală a unei populații balcanice, năucită de către vechiul regim la chinul și la efortul minimei rezistențe, inerție care frînează democratizarea și privatizarea, gîndirea pluralistă deci, toleranța morală. Cu excepția unei mase mici de oameni care a livrat prompt ziariști buni, dar și întreprinzători pricepuți în domeniul artei publice și al comerțului, cu excepția, de asemenea, a unui tineret studios extraordinar care dă impresia că a trecut prin comunism ca gîsca prin apă, restul se complace în așteptare, preferînd o siguranță precară unei experiențe pe care n-are puterea să o înțeleagă.

Rezumîndu-ne, chiar și numai la ingredientele de mai sus, ne punem întrebarea ce putem prepara pe baza lor în următoarele luni (unii zic decenii!): o ciorbă à la russe (mai mult zeamă cu legume), un ghiveci călugărese (cu concursul lui Teoctist), sau o tocană sîrbească (aducînd a tocătură)? Pentru că nu este de crezut că din ce avem și putem încropi prea curînd un gulaș maghiar sau o șuncă de Praga, nici măcar niște polonezi fără soia. În acest timp, pentru copiii noștri, stă la dispoziție morcovul autohton, în lipsa bananelor.

ANTON TĂNĂSESCU

Șah la rege

Innsbruck, Crans-Montana, Paris, Madrid, Washington. Numele tot atîtor înfrîngeri pentru guvernul român care a înțeles că are de ales între două variante.

1. Să demisioneze, recunoscîndu-și astfel incompetența.

2. Să facă unele concesii cerute de Occident. A ales, evident, ultima soluție, eliberînd din închisoare 10 oameni arestați în 13—15 iunie, împotriva cărora oricum nu avea dovezi acuzatoare. Printre ei, Marian Munteanu.

Decizia este în mod flagrant în contradicție cu cea a președintelui Iliescu care, zilele trecute, sugera justiției următoarea soluție: vizionarea casetei pusă la dispoziție de studenți atestă vinovăția lui Munteanu.

Șah la rege, căruia i se restituie brusc partea de vină pe care guvernul ar fi fost dispus să și-o asume.

Maestrul în ale șahului e, evident, o eminență cenu-

DORA MEZDREA

(Continuare în pag. 2)

AVEM NEVOIE DE CASE

De ce constructorii sînt lăsați în voia soartei?

Ansamblul arhitectonic Colentina-Socului, este extins pe o porțiune cuprinsă între intersecția Doamna Ghica și șoseaua Gherase. Este un ansamblu foarte mare ce se va întinde din șoseaua Colentina, de la intersecția Doamna Ghica, și care va ajunge pînă în Pantelimon, la Piața Delfinului, cuprinzînd blocuri civile (locuințe). Mii de apartamente vor fi finalizate în acest an (unele blocuri din Șoseaua Gherase au și fost preluate de ICRAL-uri și predate beneficiarilor) în următorii ani. Șoseaua care va lega cartierul Colentina de Pantelimon are o poziție foarte frumoasă și va constitui în același timp un punct de atracție turistică. Asta deoarece este mărginită pe de o parte de o salbă de lacuri naturale care, dacă vor fi îngrijite, amenajate, curățate, vor putea constitui o atracție turistică. Pe marginea acestor lacuri, pînă în Pantelimon, se pot face amenajări de felul celor din Tei și Floreasca. Dar vor trebui curățate deoarece situația actuală este groaznică. În aceste lacuri se află atîta fier beton încît ar putea fi construit un cartier cu cel puțin 10 000 de apartamente. „Consiliile populare" și mai nou, primăriile, au considerat aceste lacuri și zonele verzi din preajmă un fel de ladă de gunoi a Bucureștiului.

Altul moare, și-asa n-are", spunem noi, românii, mai în glumă, mai în serios. Păcat, mare păcat că vrem să distrugem aceste zone care constituie plămînul orașului. În occident s-ar oferi milioane (de dolari) pentru asemenea bogății: noi, dacă le avem, ne-basem loc de ele. Și în cel puțin un deceniu aceste dăruri vor dispărea, vor dispărea și dolarii, iar noi vom rămîne sterpi, așa cum ne-am obișnuit sau am fost obișnuiți să trăim, în mizerie, cu diamantele naturale lîngă noi.

Ansamblul de locuințe din Șoseaua Gherase și împrejurimi este construit de Întreprinderea Antreprizа Construcții Prefabricate București și de alte două antreprize de construcții montaj. Blocuri de P + 8 (parter plus opt etaje) care cresc din zi în zi. Mai puțin în ultima perioadă de timp, deoarece odată cu căderea dictaturii au apărut noi probleme în construcții. Cererea de locuințe este într-adevăr foarte mare la primării, dar mai sînt foarte multe probleme pe care constructorii le întîmpină. Să nu fie oare în stare primăriile să rezolve aceste probleme pe care le întîmpină întreprinderile de construcții pentru a ne asigura condiții „umane" de locuit? Șeful de brigadă al acestui ansamblu este inginerul Nicolae Dodu, cu experiență de cel puțin 30 de ani în acest domeniu. A luptat și luptă pentru ca populația să beneficieze de confortul unei locuințe la bloc. Începînd cu acest an problemele s-au triplat în ceea ce privește asigurarea cu materiale de strictă necesitate cum ar fi betonul, adezivi pentru lipit covorul PVC, covoarele PVC, BCA pentru interioare și exterioare. Betonul nu este livrat ritmic de către Antreprizа de Construcții Montaj numărul 6, avem o mare cerere către acest furnizor dar acesta nu ne mai poate onora comenzile, ne spune dispecerul acestei zone, inginerul Mihai Popescu. Avem destulă forță de muncă, IACPB fiind cea mai mare întreprindere civilă din București, dar nu avem materialele necesare. Și acest lucru îl constatăm și noi: muncitorii stau mai mult prin barăci, neavînd de lucru. Din această întreprindere nu au plecat muncitori, cum s-a întîmplat la altele, au încredere în forța lor de muncă, bineînțeles și în realizări căci în ultimă instanță asta contează, dar situația este critică. Cetățenii vor case și au dreptate. Primăria Capitalei trebuie să elibereze amplasamente întreprinderilor rentabile, așa cum este IACPB. Un inginer din acest șantier ne spune: Primăria spune că dă (ne referim la amplasamente) dar numai pentru IACPB nu sînt. ICRAL-urile din zonele unde construim nu vor să preia o serie de obiective la aceste apartamente. Le tîn pentru ciubucăreală și în acest timp intervin hîrșiri, se fură, apartamentele sînt sparte și devastate sau, pur și simplu, se degradează.

Specialiștii acestei întreprinderi de construcții se plîng de birocrație, de greutatea cu care se dau decrete de expropriere și cele de finanțare. Fără finanțare nu se poate începe nici o lucrare. Acest lucru cade în sarcina DGDAL-ului, dar și aici itele sînt încurcate...

Sperăm că noul primar, domnul Ștefan Ciurel, va ști să rezolve de acum înainte aceste stări de lucruri, avînd în vedere experiența pe care o are în acest domeniu. Salutăm în același timp că în postul de primar este un constructor, deci „Omul potrivit la locul potrivit".

Fără beton pentru lucrările de infrastructură și structură, fără materialele de care au nevoie, fără anvelopele necesare transportului, prin lipsa utilajelor de toate felurile și toate tipurile, nu putem oferi oamenilor case, nu putem reconstrui Bucureștiul distrus. Și populația are mare nevoie de case. Noi vrem să le oferim, dar ni se pun tot felul de piedici: și beton este, petrol și cauciuc de asemenea, utilajele sînt produse de întreprinderile din țară. Cine și de ce pune piedici pentru ca Bucureștiul să nu-și poată recăpăta locul bine meritat între capitalele Europei? Avem nevoie de constructori, de specialiști, să nu-i gonim cu indiferența și cu lipsurile. Și mai ales să le asigurăm salariile și locurile de muncă. Dacă avem grijă de aceste lucruri ne vom oferi nouă însine condiții mai bune de viață. Și nu este puțin lucru să știi că locuiești într-un apartament modern, curat, dispunînd de condiții normale, că te plimbi într-un parc și pe marginea unui lac amenajat și curat. Aceste lucruri numai constructorii ni le pot satisface, dar pentru acest lucru și noi trebuie să-i ajutăm. Și putem sau măcar trebuie să încercăm mai mult decît am făcut-o pînă acum.

PAUL SILAEV

MEDIAȘ: Poarta de intrare TURNUL VECHI

Societatea civilă

TUATARA

Răspîndită odinioară în insula nordică a Noii Zeelande — de unde a fost stîrpită — ea nu mai trăiește astăzi decît în cîteva mici insule din apropiere. E de culoare măslinie și e presărată pe spate și pe coadă cu un șir median de solzi. N-are decît o jumătate de metru în lungime și seamănă cu o iguană (reptile, amîndouă). Numele de „botez" și-l datorește băștinașilor. Poate n-ar fi interesat pe nimeni această vietate exotică dacă ea nu s-ar fi distins printr-o particularitate ce-o singularizează. Ochiul parietal, care e mai bine păstrat decît la oricare reptilă actuală. Acesta e cel de-al 3-lea ochi, situat în creștetul capului (și e acoperit cu un tegument transparent).

Iar de la tuatara la **democrație** nu mai e decît un singur pas! Să vedem despre ce e vorba.

Mai zilele trecute, un amic demn de toată încrederea, îmi relatează ultima consfătuire avută cu ceilalți membri ai organizației locale a partidului din care face parte (menționăm că nu e vorba nici de F.S.N. și nici de vreunul dintre planetoizii ce-i împodobesc orbita, ci de unul cu certe și îndelungate **tradiții** democratice. Dar nu asta contează acum). Ceea ce l-a nedumerit cel mai mult a fost următorul episod. Cineva se ridică — la începutul dezbaterilor — și-și anunță colegii că în componența structurii de conducere locală au intervenit pe parcurs anumite remanieri. Se schimbase însuși șeful de organizație. (Era chiar cel care conducea întrunirea.) Nimeni însă nu avusese decența de a-l prezenta în prealabil. Fapt suplinit, însă, de vorbitor. **Problema de fond** ridicată de acesta a fost alta. Și anume, aceea a confirmării (sau, din contră) respectivei numiri de către masa de membri obișnuiți întruniți în acea după-amiază. Cea de-a doua chestiune, prezentată de același, a fost cea a înlocuirii unui membru fantomă (la propriu — prin inexistența sa fizică la vreuna din activități) al conducerii locale, cu unul ce s-ar arăta doritor (prima calitate, deși nu singura). S-au scurs ore după ore. S-a dat și semnalul suspendării întrunirii. Cu toate acestea — deși s-au discutat vrute și nevrute (mai mult nevrute) — chestiunile amintite s-au pierdut, literalmente, în eter. Întrucît se pare că pledoaria noastră e încă departe de-a fi explicită, ne simțim datori să o circumscriem în contextul mai larg al evenimențialului sociopolitic de care sîntem cu toții îmbibați.

Și ca să punem punctul pe „i" — e vorba din nou **despre DEMOCRAȚIE**. De astă dată — **de pe pozițiile a însăși celor chemați s-o exercite.** Aceasta dobîndind conotații suplimentare la cei care deja **s-au** înrolat în Partidul Politic.

Am trăit cu toții zile de coșmar. Nu ne-am închipuit că (așa ceva) ar mai fi cu putință. Am dat vina ba pe unii, ba pe alții. Dar noi? Cu noi ce se întîmplă? Faptul de-a se fi semnalat nenumărați spectatori care au aplaudat **din suflet** „scena minerilor" din Opera Neterminată, autor — „un om pentru liniștea noastră", denotă cu prisosință necesitatea rîndurilor de față. Dacă, la „spectacolul" cu pricina am fost năuciți de emoția „artistică" care ne-a cuprins, mărturisesc că episodul relatat de prietenul meu m-a dumirit pe deplin. Se vorbește de o stereotipie reacțională generată de lipsa de educație politică. Posibil, dar nerelevant.

Am înțeles cu certitudine că **nu mai dispunem de „organul de simț al Democrației"**. Care, în mod normal ne-ar permite să sesizăm — urmînd să ne comportăm în consecință — cea mai mică abatere de la această normă socială, statuată de toate marile civilizații contemporane. Putem da vina pe cei 45 de ani care au dus la atrofierea lui, prin nefuncționare. Putem bănui că cel dibuiți de e-l fi posedat au fost stîrpiți (precum pomenitul Sphenodon punctatus). Sau că **ei** au (e)migrat în „insulele" Democrației neaoșe care ne înconjoară. Sau toate la un loc.

Ce ne mai rămîne de făcut în acest caz, pentru **a evita dispariția speciei?**

Amintindu-ne că omul posedă o așa-numită epifiză sau glandă pineală — vestigiu al organului fotoreceptor menționat — putem avansa ipoteza deloc îndrăzneață (mutatis mutandis) că, profitînd de mieile ocazii care ni se oferă, exersîndu-ne funcția „vizuală" vestigială, vom izbuti în cele din urmă să recuperăm și „cel de-al 3-lea ochi". Vom reuși și noi — ca și cei din diaspora românească, din „insule" — să dispunem, ca pe vremuri, de **organul de simț al democrației**. Pentru că trebuie s-o recunoaștem: ei există. Chiar și la ai noștri. (Cei vînați de „ecarisajul" puterii ne-au dovedit-o cu prisosință).

Ce-ar fi dacă ne-am uni cu toții înspre a ne proteja „tuatarele", în a le re-crea ambientul adecvat repopulării acestei Mari Insule de Durere?

CORNELIU DIACONESCU

www.corneliudiaconescu.ro

Profil de luptător: CONSTANTIN DUMITRESCU

ra cu procurorul [illegible] mai arabesă și obiectivă destăinare a vremii. „Faptul ar produce o imensă mulțumire bănuitoare asupra judecătorilor". Totuși, domnul Dumitrescu declară că fără sinceritate personală interesele, [illegible] stanta vădit iritată și revoltă probele care ar frîna cursivitatea procesului și ar răpi din deventa în care dezbaterile se desfășoară. Domnul Dumitrescu a încheiat, cu temerea acuzației — că „istoria pe comuniști îi va judeca", Judecătorii l-au respins apelul. A mai trecut un timp și mai marii responsabili pătrunzi de nobila misiune de a face totul pentru om — și în cazul Dumitrescu au dovedit-o din plin, — au fost nevoiți să recunoască adevărul amar că pacientul este fremăndabil pierdut. Iar întreținerea într-un asilul pehiatric, cînd atîția alți rătăciți au nevoie de o grabnică asistență, n-ar fi decît o povară inutilă oamenilor muncii. Iscusiți au hotărît să se leoade de sl. Dumitrescu, cu nevăzdueca costumul lăsat la vatră, s-a interes la colita sa de pe Bărăgan. Între timp demolarea Lăteștiului fusese finalizată; o nouă măreață epocă revoluționară se realizase; doar cocoșaba lui Dumitrescu mai trona sfidătoare peste întinsul Bărăganului. Nomenclatura de resori nu dorea decît să se scape de el. Și așa, într-o tristă și, în timp ce Dl. Dumitrescu se afla departe la muncă, organele de ordin au poruncit să-i distrugă prin foc locuința, iar locul să fie arat. Micul său avut fusese adunat și păstrat acolo.

Mesia, ș-ș-ș, dl. Dumitrescu [illegible] pe [illegible] cu [illegible] și [illegible] de casă, îl constată nedumerit dispariția. Prima reacție: [illegible] procentul [illegible] [illegible] autorităților și [illegible] lui Ceaușescu un [illegible] memoriu, un foiletoni [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible]

Economicul împotriva politicului sau invers?

[illegible] de către politic [illegible] a [illegible] de lucru de [illegible] fără a se preocupa de [illegible] care se va declanșa [illegible] scăderea producției [illegible] de schema cu [illegible] de [illegible] și a necesarului [illegible] de proprietate [illegible] de diminuarea [illegible] de producție fiind [illegible] de [illegible] de [illegible] rezultati ca [illegible]

[illegible] deliberată a tensiu[illegible] sociale prin acordarea de [illegible] fără acoperire în [illegible] fizică și fără discer[illegible]

[illegible] mărirea disponibilității [illegible] anuale în producție de a [illegible] și alte activități concomi[illegible] cum sînt: bănăția cu pro[illegible] forțele din producția cu[illegible] sau cu produse deficitare; [illegible] agricole sau casnice; [illegible] la cei la ce s-o fi dînd; [illegible] la ceas sau chiar în țări [illegible]; furtul din ajutoarele [illegible] după revolu[illegible] plata salariilor indiferent [illegible] realizarea producției fizice; [illegible] legislației contracte[illegible] acordarea pasaportului și [illegible] a unei sume în dolari [illegible] la cursul oficial, fără [illegible] sau control, de [illegible] au profitat în primul rînd [illegible] „fără ocupație" care ne-au [illegible] astfel țara încît [illegible] chiar dacă ai pasaport nu [illegible] te duce; apariția for[illegible] FSN din cadre vechi [illegible] PCR și ale securității, în [illegible] unitățile economice din [illegible].

S-a produs destabilizarea po[illegible] de către politic prin fo[illegible] largă a calomniei și a [illegible] de agresare individu[illegible] sau colectivă, ca și a fo[illegible] dirijate a ajutoarelor [illegible] ca mijloc de propa[illegible]: manipularea prin masme[illegible] inclusiv prin TVR, cu [illegible] fără L a alegătorilor; pro[illegible] a d-lui prim ministru [illegible] și competent, ca și a pre[illegible]

[illegible] deliberată a tensiu[illegible] sociale prin acordarea de [illegible] fără acoperire în [illegible] fizică și fără discer[illegible]

— mărirea disponibilității [illegible] anuale în producție de a [illegible] și alte activități concomi[illegible] cum sînt: bănăția cu pro[illegible] forțele din producția cu[illegible] sau cu produse deficitare; [illegible] agricole sau casnice; [illegible] la cei la ce s-o fi dînd; [illegible] la ceas sau chiar în țări [illegible]; furtul din ajutoarele [illegible] după revolu[illegible] plata salariilor indiferent [illegible] realizarea producției fizice; [illegible] legislației contracte[illegible] acordarea pasaportului și [illegible] a unei sume în dolari [illegible] la cursul oficial, fără [illegible] sau control, de [illegible] au profitat în primul rînd [illegible] „fără ocupație" care ne-au [illegible] astfel țara încît [illegible] chiar dacă ai pasaport nu [illegible] te duce; apariția for[illegible] FSN din cadre vechi [illegible] PCR și ale securității, în [illegible] unitățile economice din [illegible].

S-a produs destabilizarea po[illegible] de către politic prin fo[illegible] largă a calomniei și a [illegible] de agresare individu[illegible] sau colectivă, ca și a fo[illegible] dirijate a ajutoarelor [illegible] ca mijloc de propa[illegible]: manipularea prin masme[illegible] inclusiv prin TVR, cu [illegible] fără L a alegătorilor; pro[illegible] a d-lui prim ministru [illegible] și competent, ca și a pre[illegible]

[illegible] deliberată a tensiu[illegible] sociale prin acordarea de [illegible] fără acoperire în [illegible] fizică și fără discer[illegible]

— mărirea disponibilității [illegible] anuale în producție de a [illegible] și alte activități concomi[illegible] cum sînt: bănăția cu pro[illegible] forțele din producția cu[illegible] sau cu produse deficitare; [illegible] agricole sau casnice; [illegible] la cei la ce s-o fi dînd; [illegible] la ceas sau chiar în țări [illegible]; furtul din ajutoarele [illegible] după revolu[illegible] plata salariilor indiferent [illegible] realizarea producției fizice; [illegible] legislației contracte[illegible] acordarea pasaportului și [illegible] a unei sume în dolari [illegible] la cursul oficial, fără [illegible] sau control, de [illegible] au profitat în primul rînd [illegible] „fără ocupație" care ne-au [illegible] astfel țara încît [illegible] chiar dacă ai pasaport nu [illegible] te duce:

ÎNTÎMPLĂRI ÎN EST

Desemnarea lui Zelio Jelev — din partea oamenilor democrate — drept noul Președinte al Bulgariei nu fu o surpriză decît să dea unuia dintre chiar oamenii Mișcării [illegible] pe [illegible] la [illegible]. Pe de altă parte, nu se putea ști că oricît ar fi [illegible] de [illegible] de [illegible] din [illegible]. Omul [illegible], cu [illegible], [illegible] și [illegible] al său. Pentru că, [illegible] ca pentru mai mari [illegible] ale apariției numitei [illegible] la prim-plan vieții politice bulgare. Nu faptul că premierul Lukanov — exponent al Partidului Socialist câștigător în actualele alegeri — va fi confruntat cu alternativa unei guvernări „în coaliție" cu Opoziția e important pentru noi, atît. Altceva ne poate interesa pe noi, românii...

Rații, ai sfîrșit-o! mestecă mărul din bune circstanțe. Nu trecură nici 3 luni, vor mai zice ei. Bucureștiul le-a răspuns: Mladenov P. — zindea la fel ca voi (Deci, „sărac"", măcar un premiu de consolare, și tot ar fi neetic!)

Asiduitatea pentru începătorul Jaruzelski. Mandatul îi expiră abia în '89 și el, deja declară că ar fi dispus să renunțe în favoarea unor alegeri anticipate dacă binele țării o cere. Numai că, vedeți Domnilor voastre, situația e pe la ei cam alta. Adică ceea de fiecare dată — mai bine zis în fiecare loc — a existat alternativa. Că ea s-a numit Jelev în Bulgaria sau Walesa în Polonia, nu importă. Centrală — în context — e realitatea soluției! (Las'-că, atît Mladenov cît și Jaruzelski — deși comuniști amîndoi — nomenclaturiști de marcă — sînt oameni de talibru civic și realism politic demne de invidiat pe orice meridian!)

Dar la noi, bre, care să fie baiul?! Că timpiți nu sîntem! (Aici îmi permit să-l contrazic vehement pe dl. S. Brucan, deși domnia sa s-ar putea prea bine să nu se sinchisească de un anonim [illegible]. Dar vezi, și cu anonimii [illegible] mici...).

Oricît Vanitățiș... Dar nu în sensul Eclesiastului le pomenim noi aici. Ci într-acela de „Vai de cei singuri!", al aceluiași. Pentru că și în politică izolarea e la fel de oneroasă ca și-n existență. Dar ea devine tragică atunci cînd, angajîndu-te în cursa pentru viețuirile sociale, constați că, în final, în timp ce unul e deja în vîrf, tu tot la poale adăstî. Iar cînd soarta de răscruce a unui întreg popor poate atîrna de victoria ta, lucrurile nu mai pot fi luate la toacă! Altminteri e vorba de (responsabilitate. Or acestia n-au ce căuta printre noi! Se va replica (certamente), cum se tot face de atîtea luni încoace: ce alternativă viabilă poi prezenta ai noștri la viitoarea candidatură? Asumîndu-ne toate riscurile precum și sudălmile aferente, ne vom hazarda într-o propunere: Doina Cornea, de ce nu?! Pentru că, ne convine sau nu, este în acest moment exponentul-simbol al Opoziției române.

Altă formulă posibilă, poate fi de asemenea privită ca alternativă. Istoria ne furnizează și de astă dată exemple. Roma în special. Un triumvirat. Trei bărbați — personalități culturale, științifice, de prestigiu în domeniile lor, la vîrsta puterii de muncă. Oricum, trei înseamnă cu totul altceva decît unul. Mai ales atunci cînd pe acest Unul n-ai de unde să-l scoți. Prima la mînă. A doua: necesitatea organică de înlăturare a Bastimentului Opoziției.

Hai să facem act de pocăință în fața Țării!!

Hai s-o încercăm și pe asta!

Hai să prindem măcar ultimul tren!

Și hai să ne fie și nouă o dată rușine de palmele pe care ni le tot dau vecinii...

CORNELIU DIACONESCU

Amnesty internațional și d-l ION RAȚIU

La începutul anului 1961, un grup de personalități — Peter Benenson (în acel moment, candidat laburist pentru Camera Comunelor), Ion Rațiu, sir Louis Blom-Cooper, Hugh O'Shaunessy și alții — au format nucleul de inițiativă ce a lansat un Apel pentru amnistierea tuturor deținuților de conștiință din întreaga lume.

Acest Apel urma să fie prezentat la sesiunea O.N.U. din acel an, de Ziua armistițiului din 1918 — 11 noiembrie.

Cunoscuta revistă londoneză „Observer" a publicat pe o pagină întreagă Apelul, însoțit de șase fotografii-simbol reprezentînd fiecare dintre zonele globului pămîntesc. Ca rezultat al pledoariei dlui. Ion Rațiu, fotografia-simbol pentru întreaga Europă răsăriteană a fost aceea a filosofului nostru Constantin Noica. Textul însoțitor referitor la C. Noica a fost redactat în întregime de dl. Ion Rațiu. Întîmplarea a făcut ca, în dispunerea lor în pagină, prima dintre fotografii să fie chiar aceasta.

Ecoul stîrnit în presă de Apelul pentru amnistierea tuturor deținuților de conștiință a fost atît de mare, numărul celor care au înțeles să-l sprijine imediat a fost atît de ridicat, încît s-a hotărît crearea unei Societăți, ce a primit numele **Amnesty International** și care, de aproape 30 de ani, duce o activitate susținută pentru apărarea deținuților de conștiință din întreaga lume.

Am publicat aceste rînduri ca un răspuns la nota apărută sub pseudonimul Mefisto (bănuim că numele nu este autentic), în săptămînalul „Gazeta de București" (nr. 13/1990), editat de F.S.N. Dacă dl. Mefisto nu era animat doar de dorința de a calomnia cu orice preț și dacă de asemenea nu i-ar fi stat la îndemînă să ceară direct de la **Amnesty International** referințe în legătură cu rolul dlui. Ion Rațiu în cadrul ei — atunci, pentru a afla cît și cum a acționat dl. Ion Rațiu în numele acestei Societăți, dl. Mefisto ar fi putut întreba direct pe unii dintre conaționalii noștri aflați înainte de Revoluție în postura de deținuți de conștiință.

În încheiere, pentru că, posibil, dl. Peter Benenson va voi să întrețină corespondență cu dl. Mefisto, îi oferim celui de-al doilea adresa celui dintîi: 35 Exeter Road NW 2 4 SE, London, United Kingdom.

CRISTIAN TIBERIU POPESCU

Vizite de lucru guvernamentale

Cum tot se poartă incognito-urile, Congresul american, care s-a trezit miercurea trecută cu vizita a trei bărbați feciorești, fără să știe de unde s-au ivit, ar fi putut crede că e vorba de extratereștri. Noroc numai că celor trei, îmbrăcați în clasice costume elegante, le lipseau semnele particulare și mai erau însoțiți de un enigmatic personaj de origine canadiană, care pare a se simți în largul lui în mediile nord-americane.

Astfel încît, domnii din Congresul american s-au dumirit la timp asupra originii terestre a celor trei misterioși domni, dar nu și asupra scopului vizitei lor. Este vorba de domnii Adrian Sîrbu, secretar de stat pentru comunicații, Vasile Vologeniuc, președintele Băncii Române de Comerț Exterior și Vladimir Soare, care au făcut o vizită unor senatori și membri ai camerelor reprezentanților, ignorînd legile diplomației, care cer persoanelor oficiale să-și anunțe vizita prin ambasadă, atunci cînd efectuează o vizită care nu e una particulară.

Cei trei reprezentanți ai guvernului român au cerut Ambasadei S.U.A. din București vize pentru o vizită neoficială și, odată ajunși în S.U.A., vizita lor s-a dovedit a fi una... oficială. Procedura n-a reușit decît să-i uimească și să-i nemulțumească pe americani care, odată puși la curent cu scopul vizitei, l-au înțeles, însă n-au fost de acord să-i satisfacă, în ciuda acestei metode pur balcanice, cum e apelul reprezentanților guvernului român la un însoțitor canadian, care pare a fi un obișnuit al casei...

Reprezentanții guvernului român le-au prezentat congresmenilor americani versiunea feseniștă a întîmplărilor din 13—15 iunie care au făcut o impresie atît de negativă întregii lumi, susținînd că ele au fost greșit înțelese și interpretate; în acest sens, domniile lor au trecut o dată peste obiectivitatea ambasadei SUA din București, care n-ar fi înțeles exact sensul evenimentelor, și a doua oară, peste declarația Administrației americane, care a spus că se află în posesia unor dovezi indiscutabile asupra faptului că poliția și securitatea sînt forțele care au dat foc proprilor lor camioane — deci tot restul versiunii feeniste cade.

Președintele Bush a declarat cît se poate de clar că nu ajută acele regimuri din estul Europei care vor să se întoarcă la totalitarism.

Scopul vizitei oficial-neoficiale a celor trei reprezentați ai guvernului român a fost obținerea unui sprijin economic de 1 milion dolari, obținerea clauzei națiunii celei mai favorizate și pregătirea vizitei primului ministru Petre Roman, care va avea loc pe data de 5 septembrie.

Vizita celor trei a nedumerit, căci procedura diplomatică nu permite trecerea peste Departamentul de Stat și adresarea direct la Congres, cu atît mai mult cu cît condițiile puse de Administrația Bush sînt ferme: eliberarea din închisori a arestaților, respectarea promisiunilor pe care le-a făcut președintele Iliescu de a se îndrepta către democratizare și economia de piață, respectarea drepturilor fundamentale ale omului, desființarea rității sau punerea sub control parlamentar [illegible] angajarea unui dialog constructiv cu opoziția, [illegible] permisiunii înființării [illegible] rilor de radio și [illegible] independente.

★

Îi recunoaștem [illegible] nostru o largă gamă de [illegible] dare a problemelor [illegible] place sau nu „modul de [illegible] ține rezultate, [illegible] scrupulele asupra [illegible] mai mult sau mai puțin [illegible] al metodelor utilizate [illegible] definiția clasică a [illegible] lismului. Din acest [illegible] vedere, „gama" [illegible] departe de a fi epuizat [illegible] bru" la Crans-Montana [illegible] chis" la Innsbruck, [illegible] Paris, „incognito" la [illegible] ton etc., etc.

Văzînd că, după [illegible] făcută oamenilor de afaceri se convingă „la fata [illegible] aceștia n-au dat bucuria [illegible] rat, dl. Petre Roman [illegible] părat în Toulouse-ul [illegible] giilor sale, 3 avioane [illegible] că, nu-i așa, idealul [illegible] sale este „ca Romînia [illegible] bine și tot românul să [illegible] pere"! Mai generos, [illegible] Gonzales i-a oferit, [illegible] primului ministru 100 [illegible] dolari. De! singele apă [illegible] face!

În ce-i privește pe cei [illegible] prezentanți ai guvernului [illegible] au văzut America, îi [illegible] cu drag în țară — [illegible] de necaz, să nu [illegible] avionul, luîndu-l în [illegible] vers, spre vreo Corse [illegible] sau Chină, Doamne [illegible] — unde, alci mai [illegible] multe de pus la punct [illegible] a pleca pe alte meridiane.

DORA MEZ[illegible]

Detonatorul comunismului la rîndu-i detonat

Marea zguduitură care a făcut să explodeze blocul răsăritean a pornit de la Moscova. Obiectivul ei fiind „renovarea sistemului socialist", care s-a dovedit că nu mai poate fi renovat, ci doar schimbat. Toate „acmarile" puse la cale au devenit revoluție, unele de catifea, altele stropite cu sînge, ca-n România. O lume încremenită de 45 de ani a dispărut ca „prin fermec". Noi meteori evoluează pe orbita „fostilor satelați", noi „stele reci" care și-au pierdut înaintea lor, drapele cu „ciocan și sarpe încolăcit" au fost înlocuite cu steme naționale, liderii aproape necunoscuți cu un an în urmă au trecut la primăvara fatadei, scutoarea presurilor, schimbarea cortinei de fier oxidat, cu una de aluminiu cioxat...

De la Elba, la Urali, de la Baltica la Marea Neagră, vînturile libertății sufală peste un continent aproape înghețat, trezind la viață 120 de milioane de suflete; cum s-a putut produce un asemenea fast nemaipomenit? Simplu! scînteia a venit de la Moscova, incendiul s-a propagat, în România a prins chiar vîlvătăi (mai spun „foc întretinut?").

Întrebarea nu, scena este astăzi de nerecunoscut!

Menit să reușească în primul rînd „în alte țări", scenariul s-a lăsat cu un bumerang în mîna sintagmei „perestroika și glasnosti". Bănuite cu mai multe șanse de succes, reformele din Europa de Est și-au cerut drept de cetățenie chiar în obîrșia lor, acei trăinicia sistemului trebuia să primească C.T.C.-ul „verificat!" Dar conform zicalei bătrînești cu scoaterea castanelor din foc cu mîna altora, iată că „originalii" au fost sortiți să se frigă ei înșiși! Întotdeauna imperialiștii ruși au luptat pînă la ultimul... polonez, lituanian, basarabean, transcaucazian, dar iată că acum le-a venit și lor rîndul! Să lupte cu pîrjolul în propriul lor bîrlog. Ora „H" fiind designat declanșată de sistemele „frățești". Ele trebuiau debarasate inițial de vechii lor conducători, agățați de decenii de puterea și privilegiile lor, iar eșalonul doi reactivat...

Numai că socoteala din tîrg nu se prea potrivește cu cea de acasă: „loviturile de palat" nu s-au desfășurat nicăieri exact, unele întrînd chiar în precipitat (România), altele demarînd greoi (Albania, Mongolia) cu comuniști reformatori din „escadronul" doi! Dar ciudat, unii au fost tute de pe scenă vinturați, alții mai jucînd „tropa-tropa" pe o scenă putredă, pierzîndu-și reputația și menirea! În „viziunea" lor comunismul trebuie protejat pe „baze noi", zugrăvită fațada, umanizat, mărog, transformat, ca și cum ai putea face o roată de fier dintr-o bucată de lemn...

„dar nimeni nu s-a gîndit că cea mai coaptă de 75 de ani între schimbări e chiar „patria socialismului". Și iată că de aici s-a dat „lumina verde" noilor transformări, care acum ating pînă la temelie însăși fundamentele imperiului! În acest context lucrările „ultimului" congres al P.C.U.S. sînt mai mult decît grăitoare: autorul salvării Europei de Est s-a salvat pe sine decomandată, dar nu și perestroika; prerogativele dar nu și hemoragia partinică „votul cu picioarele" și primiți care au dat bir cu fugiții (și înalt exemplu!) au fost primarii Moscovei și Leningradului! după care au început „dezertările în masă!". Să fi trăit Dzerjinski, Vagoda, Beria, cum ar fi stopat pentru vecie această avalanșă de „ieșiri din partid", renegări, disidente, apostazii și lunecări spre... „pluripartidism", „forumuri", ligi, asociații de centru-dreapta „pamfluturi", „bată-l crucea".

Boris Eltîn declară fără înconjur: „partidul s-a dovedit o frînă în calea progresului și se află mereu în coada evenimentelor", el al cărui rol de „promotor, de hegemon", etc. etc., iar ultimul discurs al lui Mihail Gorbaciov seamănă cu un „necrolog la moartea socio-comunismului". Președintele Bielorusiei nu se lasă nici el mai prejos: „P.C.U.S. și liderii lui s-au îndepărtat de popor și au ajuns pe linie moartă, vor părăsi soarta conducătorilor din Est". Sau Președintele Ucrainei: „de 73 de ani partidul a ipotecat soarta U.R.S.S.-ului, ideologia s-a scindat, economia s-a dus de rîpă, iar soarta „imperiului" clădit pe opresiune și minciună va fi a tuturor imperiilor..." Ce să mai vorbim de Țările Baltice...

Durerosă este „plîngerea" unui general: „sîntem gonniți fără luptă din țări pe care părinții noștri le-au „eliberat!" sau a unui fost K.G.B.-ist: „E firească destrămarea imperiului multinațional ținut în unitate artificială" sau „P.C.U.S. a pierdut șansa de a se reforma..."

Așadar, ultimul congres a fost al aboliriî lui, al reașezării lui la locul său firesc „urna cu relicve ale istoriei" ca semn al năpăstei de aproape trei sferturi de veac al omenirii! **Să tihi terra levis!**

Și nici nu s-au stins bine ultimele epitafe-funerarii ale celui de al... ultimului, al XXVIII-lea, pînă cînd a și răsărit pe „ruinele" lui „Platforma Democratică" a lui Viaceslav Sostakovski, prima tentativă de rupere de „anacronicul P.C.U.S. și liderii lui", care prin radicalismul ei creează premizele unei ample coaliții antitotalitare, democratice, cu adevărat largheți, în expresie, liberă în opinii, care nu va mai fi nici „a confruntării neapărate, nici a incrementării comuniste, ci una a dialogului și a compromisului..." Cum să nu te înscrii într-un asemenea „partid?"

„Vechiul partid" (e vorba de PCUS!) nu a făcut decît speranțele poporului, iar partizanii lui sînt liberi să predea carnetele în colectiv" ceea ce s-a și întîmplat: într-o singură săptămînă: 25 000 de membri.

Dar una din cele mai stranii dezvăluiri a fost făcută de Leonid Abalkin, viceprim-ministrul sovietic: „cît priveste relațiile noastre cu mineții privind înțelegerile de anul trecut; nici U.R.S.S. și nici vreo **altă țară din Est** nu are un grup de muncitori care să fi primit atîtea avantaje și să se comporte cum vor: de trei ori salariul mediu, 67 zile concedii plătit, priorități de ordin nu numai alimentar... iar dacă aceștia consideră necesar să demită guvernul, n-au decît să-l demită, sîntem la mîna lor, așa ne-a fost înțelegerea, pe ei ne sprijinim în reforme..."

Ce ne mai rămîne decît să împietrim muți! Iată izvorul tuturor pățimirilor noastre, „înțelegerea frățească" făcută într-ascuns, la Moscova, peste capul nostru... Adevărată mini-Yaltă, Maltă și Potsdam!

Același semn electoral l-au avut toți „trandafirul" căruia noi nu i-am simțit decît tepii și mirosul fetid (alții savoarea și răcoarea).

Nu ne mai rămîne decît să mulțumim cerului că a îngăduit și spinului să poarte trandafiri!

PĂTRU TRĂILĂ

ISTORIA SE GRĂBEȘTE!

Pe măsura trecerii timpului devine evident pentru oricine urmărește scena politică și principalele evenimente internaționale desfășurate sub ochii noștri, că deschiderea spre democrație a Europei de Est a decurs după un scenariu al cărui autor a fost fără doar și poate, Kremlinul.

Ceea ce nu înseamnă că scenariul (pe care mai mult îl bănuim după logica întîmplărilor), s-a consumat în întregime. Ba din contră avem motive să credem că este încă departe de întoarcerea ultimei sale file. Că numai după punerea în scenă a ultimului său act european și anume: capitolul albanez, ar putea fi considerat ceea ce periculoase italiene numesc, **fine del primo tempo.** În cea de-a doua fază intuim, cu riscurile de rigoare, o schimbare de decor, pe fundalul zidului chinezesc și atunci Euro-Asia ar căpăta un chip cu totul nou spre care nici nu îndrăzneam să ne îndreptăm gîndul cu un an, un an și ceva în urmă.

Ce rămîne atunci din competiția economică a celor două sisteme și a cărei pronosticată victorie de partea asa zis socialistă era nelipsită și din manualele copiilor de cea mai fragedă vîrstă? Recunoașterea unui fiasco de proporții sau o retragere... „diplomatică" (a se citi cu coada între picioare)? Europenii (mă refer la noii veniți în Europa) au învățat că supralicitarea monopolului (o singură forță politică, un singur lider emanator, infailibil) duce la dictatură și aceasta este infinit mai periculoasă decît himera capitalismului.

Și atunci, dacă pe plan economic cursa contra cronometru nu avea nici un fel de sorți de izbîndă de partea cortinei roșii, să nu uităm că Uniunea dispunea și mai dispune încă de o forță militară de prim rang (al cărei preț de cost este în curs de reevaluare), ceea ce reprezintă mai mult decît o extravaganță. Și asta vorbește de la sine despre puterea de convingere sau mai bine zis despre lipsa puterii de convingere a sistemului preconizat de marxism. Să nu uităm că în timpul țarilor, Rusia era exportatoare de cereale iar acum după 73 de ani de socialism glorios, cînd colhozurile și sovhozurile disnun de organizare de tip socialist, de tehnologie și bază materială superioare, nu poate supraviețui fără importurile de grîu american și canadian (!).

Gorbaciov demolatorul

S-a scris mult și se va mai scrie desigur despre caracterul vizionar al măsurilor lui Gorbaciov. Datorită atitudinii pline de prudență și a inițiativelor sale cu bătaie lungă, N.A.T.O. și Tratatul de la Varșovia au spart gheața care le despărțea și discută acum de la vecin la vecin și nu de la rival la rival, conceptul de casă europeană comună nu mai este o vorbă goală, dezarmarea înregistrează progrese care nu mai pot fi ignorate, iar fondurile astfel deblocate se încorporează în frontul economic. Pe de altă parte, lipsa de competitivitate (cu nuanțări diferite) a economiilor din fostul lagăr socialist, pune în cumpănă însăși existența C.A.E.R.-ului, care a avut permanenta ambiție de a se voi o replică mai mult decît viguroasă a Comunității Economice Europene. Odată cu trecerea, prin lichidarea rublei transferabile, la schimburile cu decontare în devize libere între țările membre C.A.E.R. cu începere de la 1 ianuarie anul viitor, fiecare țară est-europeană va chibzui îndelung unde își va contracta importurile, mai ales atunci cînd rezervele sale valutare nu dau pe dinafară. Și nu va ezita să-și aleagă partenerii vestici (mai ales) cînd produsele și serviciile acestora se vor dovedi mai competitive în comparație cu cele ale foștilor colegi.

Fără pretenția unui studiu exhaustiv, enumerînd numai: renunțarea la monopolul puterii politice, crearea cadrului legal pentru desfășurarea activității grupărilor de opoziție, măsurile economice (încă timide) de reintoarcere la proprietatea privată și stimularea concurenței, pregătirea unui tratat al uniunii care să prevadă condițiile în care o republică ar putea să se desprindă legal de U.R.S.S., i-au făcut pe mulți să se întrebe dacă Gorbaciov este hotărît să reformeze numai un sistem comunist.

Oricum istoria se grăbește și noi trebuie să recuperăm, probabil tot în cursul acestei generații, lipsa noastră de o jumătate de veac din Europa.

ION UNTARU

Telecronicarii lui Emanuel Valeriu

La noi în țară a început să se practice pe scară largă un fel de strategie a dublării, al cărei model este proclamația de la Podul Înalt, replică dată Timișoarei. Orice nu convine regimului este dublat printr-o imagine în oglindă. Acesta este mecanismul prin care s-a născut contra-emisiunea cu telecronicari a lui Emanoil Valeriu. Bineînțeles că nu este vorba de o inițiativă a domnului Valeriu, domnia sa nu a făcut decît să răspundă tradiționalei „avalanșe de telefoane" din partea oamenilor de bine care exprimă „puncte de vedere extrem de dure" la adresa „emisiunii de tristă amintire". Adică a lui Vartan Arachelian, căruia îi este adresată o foarte transparentă invitație la demisie. Motivul este incredibil: efectul aparițiilor sale televizate periclitează instituția al cărei salariat este, deoarece mii de oameni (de bine) din Arad își suspendă abonamentele TV, indignați fiind de emisiunea cu pricina. Domnul Arachelian a ajuns mai periculos pentru televiziune decît a fost însuși Ceaușescu, din cauza căruia nu am auzit să se fi renunțat în masă la abonamente, deși numai televiziune nu se poate numi ceea ce am vizionat atîția ani. Dar, din moment ce nu punem la îndoială afirmația lui Emanoil Valeriu, singura concluzie posibilă este că există „un grup restrîns, dar foarte zgomotos" — grație domnului Valeriu — care nu dorește să fie obosit de prea multe puncte de vedere, care nu vrea să fie „provocat" ori „instigat"... Consena și sclava Isaura. Domnul Emanoil Valeriu pare foarte dornic să le satisfacă gusturile. Vai de cei care vor mai îndrăzni să ne neliniștească prin intermediul micului ecran. El trebuie să rămînă tranchilizantul electronic după o zi suficient de neliniștită. De această funcție tranchilizantă a Televiziunii se ocupă — pînă astăzi, cu mari succese — domnul Valeriu: „Încercăm (și reușiți, n. red.) să îndepărtăm toate știrile care sînt provocatoare". În acest fel se vede ce minunat consens există între Emanoil Valeriu și Cornel Nistorescu, deoarece principala acuzație care se aducea Televiziunii în „emisiunea de tristă amintire" era tocmai dezinformarea cu scopul liniștirii opiniei publice. Cu care directorul general al T.V.R. este de acord.

Atît doamna Lorințiu de la „Dimineața" cît și domnul [illegible] tip de la „Azi" ne-au [illegible] că nu avem voie să vorbim [illegible] leviziunea de rău, [illegible] redacția de „Actualități" [illegible] ar face mai bine să le [illegible] cul tineriilor de la „Gaudeamus" — trebuie să vorbim cu respect, „ei au stat sub [illegible] gloanțelor". Deci nu este [illegible] cient că telespectatorul [illegible] tat pentru anii în care [illegible] nevoie de hîrtie igienică [illegible] fiecare Telejurnal, gloanțele [illegible] decembrie spală și [illegible] post-revoluționare. Este [illegible] faptul că nici Cleopatra [illegible] tiu, nici Felicia Antip nu [illegible] amintit că neobositii [illegible] Televiziunii pun și [illegible] incomode în legătură cu [illegible] tele decembriste. Mai [illegible] este însă titlul pe care [illegible] Valeriu dorește să-l poarte [illegible] tra-emisiunea domnului [illegible] „Confruntări". Între [illegible] Poate între „Dimineața" [illegible] „Azi". Invitatul domnului [illegible] a concluzionat: „Dacă Televiziunea are scăpări, sînt [illegible] rile întregii prese, deci nu [illegible] bule criticată, căci și în [illegible] proprie e la fel". În ceea [illegible] privește ziarele mai [illegible] nu putem decît să-i dăm [illegible] tate.

VLAD M[illegible]

DRAGĂ VOLODEA,

Grupul nostru de colhoznici fruntași a ajuns la București de cîteva zile și eu mă grăbesc să-ți scriu, ocazie cu care îți trimit și cîteva fotografii. Spre deosebire de anii trecuți nu am mai scos fotografiile la statuia lui Vladimir Ilici care a fost ridicat de pe soclul său ziua în amiaza mare și dus într-o direcție necunoscută (!).

Noi ne-am interesat de soarta lui și cineva plin de bunăvoință ne-a răspuns zîmbind a lămîie că suferea din cauza complexului de glasnost și devenise opac la perestroika. Dar eu cred că au să-l lustruiască un pic, să aibă mai mult aspect comercial ca apoi să-l pună iar la loc. Așa că fotografiile le-am scos la Monumentul soldatului sovietic unde am depus și o coroană de flori pe care am cumpărat-o cu banii strînși din chetă.

După cum vezi Ivan Vasilievici care conduce grupul nostru, și-a pus pe piept toate decorațiile pe care le avea și celalalți i-au urmat exemplul. Să nu te superi dacă am făcut și eu la fel.

Aici oamenii sînt prietenoși, noi ne simțim bine și pe multe ziduri am văzut scris: „Da zdravstvuiet FSN!" ceea ce, am tras eu concluzia, că românii au început din nou să învețe rusește, deși la restaurant nu ni se mai cîntă ca altădată: „Serile de lîngă Moscova". Pe un alt zid cineva scrisese: „Jos tiranul!", altcineva adăugase: „Ilici" fără să precizeze la cine anume se referă.

Programul nostru a inclus și o plimbare pe bulevardul Mihail Ivanovici Kalinin, apoi pe bulevardul Pavel Dimitrievici Kiseleff, pe bulevardul Ivan Vladimirovici Miciurin și pe „7 Noiembrie". Apoi am vizitat Monumentul eroilor socialismului.

Eu dorm în cameră cu Zina, nepoata brigadierului Medvedev, care mi-a spus o sumedenie de anecdote traduse de ghid și din care una zice că un poet [illegible] nostru, ajuns în orașul [illegible] derii, a strigat din răsputeri [illegible] ultimul moment: „Ne [illegible] tovarișci, la — toje com[illegible]

În ora de pauză de la [illegible] am făcut cunoștință cu un [illegible] sionar într-un parc. Lucrează [illegible] fabrica Steaua roșie și [illegible] într-o capitală de județ [illegible] da Armata roșie. Iuțu de [illegible] m-am simțit tare mîndră [illegible] trinul se plîngea că nu [illegible] de unde să cumpere de [illegible] dar eu m-am mirat [illegible] observat din metrou că [illegible] restiul este plin de [illegible] ta Unirii de două ori, [illegible] Universității, Piața [illegible] Piața Victoriei, fără să mai [illegible] besc de Piața Republicii, [illegible] Operei și Piața Presei [illegible]

În încheiere, am vrut [illegible] fac o surpriză și să-ți [illegible] ziarul PRAVDA pe care [illegible] îl găseai foarte ușor la [illegible] resti. De data aceasta îți [illegible] îți trimit ziarul ADEVĂRUL care înseamnă același lucru.

Cu dragoste, Natașa.

Pentru conformitate

ION UNTA[illegible]

Schimbarea la față

În ziua de 6 august, în fiecare an, creștinătatea întreagă se găsește în fața sfintelor altare pentru a prăznui cum se cuvine una din marile minuni pe care Iisus a făcut-o cu sine însuși: Schimbarea la față, căreia i se mai spune Obrezenia, — cuvînt rămas în graiul popular din vremea în care limba de cult a fost la noi limba slavă.

Minunea ne este istorisită aproape cu aceleași cuvinte de primii trei evangheliști: Matei, Marcu și Luca, — și reprezintă un moment de culme din viața Mîntuitorului, moment a cărui semnificație vom încerca să o tîlcuim, după putere, pentru zidirea sufletească a credincioșilor Bisericii noastre.

PE MUNTELE TABORULUI. Minunea s-a petrecut la cîteva zile după ce apostolul Petru răspunzînd întrebării: „Cine ziceți voi că sînt eu", a grăit în numele tuturor ucenicilor: „Tu ești Hristosul, fiul lui Dumnezeu celui viu" (Mt. 16, 15-16). Mărturisirea lui Petru este bine primită la Iisus care fericește pe apostol pentru aceasta și adaugă: „nu trup și sînge ți-au descoperit ție aceasta, ci Tatăl meu cel din ceruri" (Mt. 16, 17). Dar cum se apropia de patimile și moartea sa și nu era pe deplin încredințat că acestia nu sînt pregătiți să vadă în el ceva mai mult decît un mare învățător și un taumaturg înzestrat cu puteri miraculoase, adică un Dumnezeu adevărat, stăpîn atotputernic peste viață și peste moarte, chiar dacă el însuși va suferi moartea pe cruce, în rînd cu tîlhari, Iisus ține să probeze dumnezeirea sa prin minunea de pe muntele Taborului. Textele evanghelice (Mt. 17, 1-2, Mc. 9, 1-12 Hc. 9, 28-36) spun: luînd cu sine pe trei dintre ucenici: pe Petru, Iacov și Ioan, Iisus s-a suit într-un munte înalt să se roage. În acest timp s-a schimbat la față înaintea lor, fața strălucindu-i ca soarele, îmbrăcămintea devenindu-i albă ca zăpada. Pe munte s-au arătat Moise și Ilie, vorbind cu Iisus despre sfîrșitul lui pe care vrea să-l aibă în Ierusalim. Văzînd ce se petrece Petru zise lui Iisus: ce bine e să ne aflăm aici. De vrei, voi face aici trei colibe: una ție, una lui Moise și una lui Ilie. Și încă vorbind el, un nor luminos i-a umbrit și din nor s-a auzit un glas zicînd: acesta este fiul meu cel iubit, pe acesta să-l ascultați! Cu acest glas, minunea se sfîrșește. Coborînd de pe munte, cutremurați de cele ce văzuseră, Iisus a spus ucenicilor: Să nu spuneți nimănui nimic despre toate cele ce ați văzut, pînă cînd Fiul Omului se va scula din morți.

ANTECEDENTE ȘI URMĂRI ALE TABORULUI. Iisus s-a străduit și a urmărit aproape metodic să formeze în sufletul ucenicilor o imagine adevărată despre el, ca fiu al Dumnezeu coborît pe pămînt cu misiunea de a restabili o legătură vie între Creator și făptura omenească, legătura ruptă de om prin păcatul originar. El trebuia să fie „Mielul lui Dumnezeu, cel ce ridică păcatul lumii", — cum se exprima despre El însuși înainte Mergătorul Său, Sfîntul Ioan Botezătorul (In. 1, 29). Și această legătură dintre Creator și făptura omenească nu putea fi restabilită decît prin jertfa fiului lui Dumnezeu, adică prin moartea lui Iisus Hristos, Mielul lui Dumnezeu.

Ucenicii lui Iisus nu se aflau încă pregătiți pentru a înțelege și a accepta această imagine despre învățătorul lor. Petru însuși, după ce mărturisise că „Iisus este Fiul lui Dumnezeu Celui viu", cînd îl aude „că trebuie să meargă la Ierusalim și să pătimească multe de la bătrîni și de la arhierei și de la cărturari și să fie omorît", îl trage deoparte și îi spune: „Să te ferească Dumnezeu, Doamne! Să nu ți se întîmple așa ceva!" (Mt. 16, 22) Era necesară deci schimbarea unei mentalități și edificarea adevăratului chip al lui Iisus Mîntuitorul pentru întregul grup al ucenicilor.

Iisus a înțeles bine dificultățile în care se găseau ucenicii din acest punct de vedere și pentru aceea s-a străduit nu o dată să le creeze punțile de înțelegere necesare. Punctul său de greutate a fost să lase să vorbească despre el mai mult faptele decît cuvintele. Iată cîteva: Auzind mulțimile că se află lîngă Marea Galileii „au venit la el, avînd cu ei șchiopi, orbi, muți, ciungi și mulți alți bolnavi și i-au pus la picioarele lui, iar el i-a tămăduit pe toți încît noroadele se mirau cînd au văzut că mutii vorbesc, ciungii se însănătoșează, șchiopii umblă și orbii văd, și toți slăveau pe Dumnezeul lui Israel." (Mt. 15, 30-31). Cam în același timp se petrec două minuni, de această dată în domeniul strict material al lucrurilor: primul, săturarea în pustie a cinci mii de oameni cu numai 5 pîini și doi pești, după care s-au strîns 12 coșuri pline cu firimituri: al doilea, săturarea tot în pustie a patru mii de oameni cu șapte pîini și cîțiva peștișori, și strîngerea a șapte coșuri cu firimituri (Mt. 14, 15-21); Mc. 6, 35-44; Nc. 9, 12-17 și Mt. 15, 32-38; Mc. 8-28).

Toate aceste fapte miraculoase erau de natură să nască în sufletele ucenicilor convingerea că învățătorul pentru care lăsaseră toate, fără ca acesta să le ofere în schimb ceva, era mai mult decît un profet oarecare, iar în sufletul lui Iisus se forma convingerea că ucenicii pe care i-a ales vor ști și vor putea să înfrunte toate prigonirile îndreptate împotriva lor, atunci cînd el nu va mai fi trupește împreună cu ei — „Atunci cînd vor fi scoși din Sinagogă, vor fi uciși, iar cei care îi vor ucide vor crede că aduc prin aceasta o închinare lui Dumnezeu" (In. 16, 2-33)

Era greu pentru ucenicii Domnului, — toți oameni simpli, să poată înțelege că Fiul Domnului dăruit de Sus cu atîta înțelepciune și putere, încît învia și morții, să fie dat în mîinile unor deținători ai puterii politice și religioase din neamul său și să fie omorît. Ei nu puteau înțelege că „Împărăția lui nu este din lumea aceasta" (In. 18,36). De aceea s-a și simțit nevoia ca Iisus să rostească față de ucenici acele cuvinte de neuitat în care teologii au gîndit că se află în ele ceea ce s-a numit doctrina crucii, și care sună astfel: „De vrea cineva să vină după mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să mă urmeze; pentru că oricine va avea să-și scape viața, o va pierde; iar cine-și va pierde viața pentru mine și pentru Evanghelie acela o va afla" (Mt. 16, 24-25; Mc. 8, 34-35; Lc. 9, 23-24). A urma lui Iisus Hristos înseamnă deci a te dărui lui cu totul pînă la sacrificiul suprem. Iar acest sacrificiu nu înseamnă pierderea vieții, ci aflarea ei.

În contextul acesta se petrece minunea Schimbării la Față. O privim și încercăm că o înțelegem ca pe argumentul suprem oferit de Iisus însuși pentru dovedirea Dumnezeirii sale, chiar dacă ucenicii, pînă la urmă, vor asista la răstîngnirea și moartea sa pe cruce. Pe muntele Taborului, fața lui Iisus a strălucit ca soarele, iar îmbrăcămintea s-a făcut albă ca zăpada, — soarele fiind izvor de viață, iar zăpada un simbol a ceea ce este astăzi, iar mîine piere. Sîntem cu sufletele pe Tabor și auzim glasul ceresc care se aude peste veacuri: „**Acesta este Fiul Meu Iubit, pe acesta să-l ascultați" (Lc. 9, 35)**

Preot S. DIMANCEA

Sărbători creștine

60 la sută din populație trăiește în case necorespunzătoare

Una dintre problemele cu care se confruntă cea mai mare parte din tineri o reprezintă locuințele. Situația locuințelor, — darea lor în folosință a fost și este din păcate un subiect mult discutat, cerîndu-se o rezolvare cît mai rapidă.

**Dat fiind deficitul de locuințe existent, construcția lor reclamă o investiție mare din partea fiecăruia, ceea ce apasă enorm asupra economiilor personale. Întrebările la care trebuie găsit un răspuns imediat sînt următoarele: care este tipul de locuință care, deși compatibil cu materialele existente la noi, îndeplinește condițiile minime pentru a putea fi considerat corespunzător? În cît timp se poate elimina deficitul de locuințe, asigurînd o locuință corespunzătoare, avînd în vedere faptul că în același timp trebuie eliminate și deficitele în satisfacerea altor necesități fundamentale? Trebuie menționat că nu este suficient să se construiască case oricum și în orice cond